

Schoolnaam

Scholengroep Den Haag Zuid-West

Titel project

Aanval op uitval! Voor het VMBO

Project omschrijving

Project Aanval op uitval

Ons nieuwe VMBO: leren in de praktijk

Tot twee jaar terug was het onderwijs in het vmbo in hoge mate vanuit de theorievakken gestuurd. In de onderbouw moeten leerlingen voldoen aan een aantal kerndoelen en in de bovenbouw bestaat het programma van gemiddeld 32 lessen per week voor 50% uit theorievakken en voor de overige 50% uit praktijkvakken. Leerlingen uit de derde en vierde klas van het vmbo liepen destijds in die twee jaar 4-6 weken stage. De stages vormden een verlengstuk van de praktijkvakken

Wij ervoeren dat deze wijze van aanbieden steeds minder past bij de manier van leren en de belangstelling van de leerlingen. Daarom heeft de school destijds besloten om uiterlijk in 2010 het aanbod zodanig te hebben veranderd dat het onderwijs wordt gestuurd vanuit de praktijk en dat de onderwijsvraag van de leerling in hoge mate wordt bepaald door de ervaringen, die de leerling heeft opgedaan in de beroepspraktijk. Om die reden zijn de stages het belangrijkste onderdeel van het onderwijs in de bovenbouw.

Onderbouw

Ter voorbereiding op de bedrijfsstages loopt in klas één de leerling 20 uur een interne stage en in klas twee, 40 uur een maatschappelijke stage. De nadruk ligt op het aanleren van sociale en communicatieve vaardigheden. Zo bereiden de leerlingen zich voor op de stage in de derde klas, het werken in een bedrijf.

Bovenbouw

Elke leerling die aan het eind van de tweede klas over voldoende vaardigheden beschikt, gaat 8 weken in het derde leerjaar op stage. Het schooljaar is ingedeeld in een aantal perioden. Iedere periode wordt afgesloten met twee weken stage. Per periode staat er een sector relevant thema centraal waarin alle vakken participeren. Ook tijdens het praktijkleren krijgt de leerling themagerichte praktijkopdrachten. In de periode voorafgaand aan de stage, wordt de leerling voorbereid op de stage, tijdens de "stageproof" week. In deze weken krijgt de leerling de benodigde vaardigheden aangeleerd die vervolgens in de praktijk worden toegepast. Na afloop van een periode, reflecteert de leerling op het geleerde en start het volgende thema.

De begeleiding van de leerling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de docent en coach (een HBO student van de opleiding SPH of MWD) uit de opleiding en de praktijkbegeleider uit het bedrijf. Wat een leerling zich aan vakvaardigheden eigen moet maken, staat in het praktijkboek. De leerling kan het praktijkboek vinden in de Elektronische Leer Omgeving (ELO). In het praktijkboek staan de opdrachten voor tijdens de stage. Via de ELO levert de leerling de praktijkopdrachten in en de docent kan direct feedback geven. De praktijkbegeleider beoordeelt de leerling op zijn/ haar vakvaardigheden. Aan het eind van elke periode praktijkleren volgt een portfoliogesprek met de leerling, een POP-gesprek. Dan stellen de coach en de leerling samen de groei op de leerlijnen vast.

De leerlijnen zijn afgeleid van de generieke competenties uit het MBO. Op die manier sluit het VMBO ook beter aan op het MBO.

Door de leerlingen gedurende hun school carrière direct te koppelen aan de praktijk ontdekken leerlingen waar hun interesses liggen. De leerling kiest de weg van zijn talent en gaat zich binnen het VMBO de vaardigheden eigen maken waar zijn of haar hart ligt. Leerlingen worden vanaf dag één gestimuleerd om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen.

Toelichting waarom uw project innovatief is:

De leerlingen in het VMBO worden uit de schoolbanken gehaald en leren in de praktijk. Samen met professionele begeleiding werken de leerlingen een aan persoonlijk ontwikkelplan waarbij de talenten van de leerlingen centraal staat.

Toelichting waarom uw project overdraagbaar is:

Voor het project praktijkleren is de overdraagbaarheid ingewikkelder, het onderwijsprogramma dat gerelateerd is aan de stage en het thema, heeft consequenties voor het leerplan. Om de lesstof aan te laten sluiten op de thema's, is er per vak wat onderwerpen betreft geschoven in het leerplan. Zodoende geldt voor de overdraagbaarheid dat het over te dragen is op het moment dat de school ook aanpassingen maakt in het leerplan.

Toelichting waarom uw aanpak breed gedragen is:

Docenten ervaren ook de waarde van een goede beroepsoriëntatie door de stage. Hierdoor zal een leerling een bewustere keuze maken voor een vervolgstudie en daardoor minder snel uitvallen. Doordat leerlingen in de praktijk vaardigheden leren die passen in het leerplan, heeft de docent er ook profijt van dat de leerling bepaalde vaardigheden in de praktijk leert. Ook de theorie beklijft meer doordat de theoretische kennis in de praktijk wordt toegepast. Ook bedrijven zien hier de meerwaarde van in, de leerlingen zijn voor hen beginnende beroepsbeoefenaren en voor de toekomst van het bedrijf, is het belangrijk om daarin te investeren. De leerling ervaart het als een goede voorbereiding op het vervolgonderwijs, in het MBO is een stage ook een integraal onderdeel van de opleiding.

Toelichting waarom uw project onderscheidend is:

Veel scholen willen graag meer stage integreren in het voortgezet onderwijs. Het komt echter vaak niet verder dan een snuffelstage. Dit komt omdat het uitermate lastig is bedrijven te vinden, die zich willen conformeren aan een school en leerlingen 8 weken in het schooljaar willen begeleiden en motiveren. Dit is onze school wel gelukt en wel zo succesvol, dat na het eerste jaar, we de stage hebben uitgebreid naar het vierde leerjaar. Daarnaast maakt de integratie in het lesprogramma de stage uniek. De stage staat niet los van wat er in de les wordt behandeld maar de leerling leert op de stage hetgeen hij recentelijk heeft geleerd in de les. Op die manier kan de leerling de transfer maken tussen theorie en praktijk en maakt de leerling actief kennis met de beroepspraktijk en kan daardoor een betere keuze maken voor een vervolgstudie. Dat maakt dit project onderscheidend.